

คำกริยาอาการในภาษาไทย

ในการพิจารณาคำกริยาอาการในภาษาไทยตามแนวไวยากรณ์การกนั้น การกเป็น ตัวประกอบสำคัญ ได้มีผู้เสนอการกที่กำหนดขึ้นสำหรับภาษาไทยมาแล้วหลายท่าน แต่การกที่ แต่ละท่านกำหนดนั้นแตกต่างกัน ดังนั้น ในตอนต้นนี้ จะกล่าวถึงการกในภาษาไทยซึ่งนักไวยากรณ์ บางท่านกำหนดขึ้นเสียก่อน แล้วจึงจะเสนอการกที่เกี่ยวข้องกับคำกริยาอาการในภาษาไทย

4.1 การกในภาษาไทย

ในที่นี้จะกล่าวถึงการกในภาษาไทยของนักไวยากรณ์ 3 ท่านคือ พระยาอุปกิตศิลปสาร พงษ์ศรี เลขาวิจิตร และ กัญจนวาทินธวานนท์ ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

4.1.1 การกของพระยาอุปกิตศิลปสาร¹

พระยาอุปกิตศิลปสารเสนอการกซึ่งจำแนกตามหน้าที่จำนวน 5 การกดังนี้

1. กรรตุการก คือ คำนามที่ทำหน้าที่เป็นผู้กระทำ กรรตุการกจะมีลำดับ ในประโยคดังนี้

ก. อยู่หน้าข้อความ เช่น ตาสี ใน

ตาสีนอน

ข. อยู่หลังคำว่า "ถูก" เช่น ครู ใน

ศิษย์นี้ถูกครูตี

¹พระยาอุปกิตศิลปสาร, หลักภาษาไทย, หน้า 119-120.

2. กรรมการก คือ คำนามที่ทำหน้าที่เป็นผู้ถูกกระทำของสักรมกริยา¹
กรรมการกจะมีลำดับในประโยคดังนี้

ก. อยู่หลังสักรมกริยา. เช่น ข้าว ใน

เขากินข้าว

ข. อยู่หน้าคำว่า "ถูก" เช่น ศิษย์ ใน

ศิษย์ถูกตี

3. การิตการก คือ คำนามที่ทำหน้าที่เป็นผู้รับใช้ การิตการกมีลำดับใน
ประโยคดังนี้

ก. อยู่หลังคำว่า "ยัง" หรือ "ให้" เช่น ศิษย์ ใน

ครูยังศิษย์ให้อ่านหนังสือ

ครูให้ศิษย์อ่านหนังสือ

ข. อยู่หน้าคำว่า "ถูกให้" เช่น ศิษย์ ใน

ศิษย์ถูกให้อ่านหนังสือ

4. วิเศษณการก คือ คำนามที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ คล้ายคำวิเศษณ²

วิเศษณการกจะมีพบทำหน้าที่ เช่น บ้าน ใน

เขาอยู่ที่บ้าน

บ้าน เป็นวิเศษณการก ทำหน้าที่บอกสถานที่

¹ พระยาอุปกิตศิลปสารให้คำจำกัดความของสักรมกริยาไว้ในหนังสือหลักภาษาไทย

หน้า 84 ว่า สักรมกริยา หมายถึง คำกริยาที่มีใจความไม่ครบบริบูรณ์ในตัว ต้องมีคำที่เป็นกรรมมารับอย่างท้าย

² พระยาอุปกิตศิลปสารให้คำจำกัดความของคำวิเศษณไว้ในหนังสือหลักภาษาไทย หน้า

87 ว่า คำวิเศษณคือคำที่ไข่ประกอบคำอื่นใหม่เนื่องความแปลกออกไป

5. วิกิตำการก คือ คำนามที่ทำหน้าที่ต่างหรือแทนการกข้างหน้า แบ่งออกเป็น 2 พวกคือ

ก. วิกิตำการกที่ประกอบการกข้างหน้าและทำหน้าที่อย่างเดียวกันด้วย เช่น อำเภอ ใน

ฉันเห็นตามีอำเภอ

ข. วิกิตำการกที่ช่วยวิกิตรรกริยา¹ ให้ได้ความเต็ม เช่น อำเภอ ใน เขาเป็นอำเภอ

4.1.2 การกของพงษ์คำร์ และะวิฒนะ²

พงษ์คำร์ และะวิฒนะ กำหนดการกต่าง ๆ ในภาษาไทยโดยอาศัยเกณฑ์ต่าง ๆ กัน ดังต่อไปนี้

1. คำจำกัดความของการก: พงษ์คำร์ และะวิฒนะ อาศัยคำจำกัดความของการกปี 1968 ของฟิลล์มอร์เป็นส่วนมาก การกเกือบทุกการกกำหนดโดยคำจำกัดความ
2. การแทนที่ตำแหน่งของคำในประโยค การกบางการกเมื่อกำหนดโดยคำจำกัดความแล้ว ยังอาศัย เกณฑ์เกี่ยวกับการแทนที่ตำแหน่งของคำในประโยคด้วยเช่น Objective
3. คำบ่งการก การกบางการกกำหนดโดยคำบ่งการก เช่น Causative
4. คำถาม การกบางการกกำหนดโดยคำถาม เช่น Locative

การกในภาษาไทยที่ พงษ์คำร์ และะวิฒนะ กำหนดไว้มีดังนี้

4.1.2.1 Agentive (A)

Agentive หรือผู้ก่อการกระทำ ได้แก่การกของสิ่งที่มีชีวิต ซึ่งก่อการกระทำ วิธีทดสอบว่านามวลีที่อยู่ข้างหน้ากริยาเป็นผู้ก่อการกระทำหรือไม่ก็คือ การแทนที่

¹ พระยาอุปกิตศิลปสารให้คำจำกัดความของวิกิตรรกริยาไว้ในหนังสือหลักภาษาไทย หน้า 84 ว่า วิกิตรรกริยาหมายถึงกริยาที่มีเนื้อความอยู่ที่วิกิตำการก

² Pongsri Lekawatana, "Verb Phrases in Thai : ...," pp. 43-165.

หน่วยต่าง ๆ ซึ่งตามหลังนามวลีที่จะทดสอบด้วยข้อความทำอะไร คือ ตั้งคำถามว่า นามวลี ทำอะไร เช่น แดงทำอะไร ถ้าประโยคนั้นตอบคำถามนี้ได้ก็แสดงว่านามวลีที่อยู่ข้างหน้ากริยา เป็นผู้ก่อการกระทำ

ตัวอย่าง

แดง ปิ้ง นก

A

4.1.2.2 Instrumental (I)

Instrumental หรือเครื่องมือหรือวัสดุ ได้แก่การกของ เครื่องมือหรือวัสดุซึ่งเป็นสิ่งทำให้เกิดการกระทำหรือสภาพซึ่งแสดงโดยคำกริยา การกนี้แยก ออกเป็น 2 พวกคือ Tool (It) หรือเครื่องมือ และ Material (Im) หรือวัสดุ นามวลีใดแทนทำอะไร ซึ่งอยู่ข้างหลังด้วย ใช้ เอา ในข้อความต่อไปนี้ได้จะเป็นเครื่องมือหรือวัสดุ

- ก.

นามวลี

 A ทำอะไรด้วยอะไร
- ข.

นามวลี

 A ใช้/เอา อะไรทำอะไร

ตัวอย่าง

ลูดาตัดขนมปังด้วยมีด

It

แดงใช้ ไม้เท้า ของเล่น

Im

ลูดา เอา แป้ง ทำขนมปัง

Im

ถ้าประโยคนั้นไม่มี A (Agentive) เครื่องมือหรือวัสดุอยู่ข้างหน้าและติดกริยาได้

ตัวอย่าง

มีด บาด มือ ลูดา

It

แบ่ง เป็น เลื้อ

Im

เครื่องมือและวัสดุต่างกันคือ วัสดุอยู่ข้างหลังจากใต้

ตัวอย่าง

ลู่ดาทำตุ๊กตาจากผ้า

Im

*ลู่ดาทำตุ๊กตาจากเชิม

It

ในกรณีที่ประโยคไม่มี A (Agentive) วัสดุอาจจะอยู่ข้างหน้าหรือข้างหลังและติดกริยาก็ได้

ตัวอย่าง

แบ่ง เป็น เลื้อ   เลื้อ เป็น แบ่ง

Im

Im

เชิมดำมือลู่ดา   *มือลู่ดาดำเชิม

It

It

4.1.2.3 Causative (Ca)

Causative หรือ ล่าเหตุหรือเหตุผล

ตัวอย่าง

ลู่ดาใช้แดงหุงข้าว

Ca

พายพัดต้นไม้ล้ม

Ca

สำหรับกริยานี้ เพราะจะเป็นคำที่บ่งว่าข้อความที่ตามหลัง เป็นล่าเหตุหรือเหตุผล

ตัวอย่าง

แดงหุงข้าวเพราะลูดาใช้

Ca

แดงตายเพราะโรคหัวใจ

Ca

ต้นไม้ล้มเพราะพา

C

4.1.2.4, Objective (0)

Objective หรือ ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพ ได้แก่ การยกของ
สิ่งที่มีชีวิตหรือสิ่งที่ไม่มีชีวิต ซึ่งได้รับการกระทบกระเทือนจากการกระทำหรือสภาพ หรือ
ผู้เปลี่ยนสภาพหรือเปลี่ยนสถานที่ นามวลีใดที่สามารถแทนที่ ใคร/อะไร ในข้อความต่อไปนี้
ข้อหนึ่งข้อใดได้จะเป็นผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพ

1. ใคร/อะไร กริยา

2. นามวลี กริยา ($\neq$ ทำ) ใคร/อะไร

ตัวอย่าง

แดงเลี้ยงไม้

0

ลูดาชอบหนังสือเล่มนี้

0

ต้นไม้ล้ม

0

บรรทัดตก

0

4.1.2.5 Factitive (F)

Factitive หรือผลลัพ์ ได้แก่การกของสิ่งซึ่งเป็นผลลัพ์ที่ได้จากการกระทำ นามวลีซึ่งแทนทำอะไร ในข้อความนี้ได้จะเป็นผลลัพ์

นามวลี (A) ทำอะไร

ตัวอย่าง

ลูดาทำดอกกุหลาบ

F

ถ้าใช้คำกริยาอื่นแทนทำ เช่น สร้าง เขียน นามวลีซึ่งแทนทำอะไร ก็จะเป็นผลลัพ์เช่นกัน

ตัวอย่าง

ลูดาสร้างบ้าน

F

ลูดาเขียนจดหมาย

F

4.1.2.6 Dative (D)

Dative หรือผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่การกของสิ่งที่มีชีวิต ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำแต่ไม่ใช่ผู้ก่อการกระทำซึ่งแสดงโดยคำกริยา นามวลีที่แทนใคร ในข้อความนี้ได้จะเป็นผู้เกี่ยวข้อง

NP (A) ทำอะไรให้ใคร

ตัวอย่าง

แดงขายหนังสือเล่มนี้ให้ลูดา

D

4.1.2.7 Experiencer (E)

Experiencer หรือ ผู้มีประสบการณ์ ได้แก่การของสิ่งมีชีวิต
ซึ่งมีประสบการณ์หรือทนทุกข์หรือได้รับการกระทบกระเทือนทางจิตใจจากการกระทำ หรือสภาพที่
แสดงโดยคำกริยา ผู้มีประสบการณ์ทำหน้าที่ประธานถ้าคำกริยาบอกสภาพ แต่ทำหน้าที่กรรม
ถ้าคำกริยาบอกการกระทำ

ตัวอย่าง

ลูดาชอบหนังสือเล่มนี้

E

แต่งทรามาบลูดา

E

4.1.2.8 Locative (L)

Locative หรือ สถานที่ กำหนดขึ้นจากคำถาม ไหน หรือ
ที่ไหน กล่าวคือนามวลีที่ตอบคำถามไหน หรือ ที่ไหน ได้จะเป็นสถานที่

ตัวอย่าง

คำถาม

คำตอบ

ลูดากินข้าวที่ไหน

ที่บ้านเพื่อน (L)

หนังสืออยู่ที่ไหน

บนโต๊ะ (L)

4.1.2.9 Time (T)

Time หรือ เวลา กำหนดขึ้นจากคำถาม เมื่อไร นามวลีที่ตอบ
คำถามเมื่อไร ได้จะเป็นเวลา

ตัวอย่าง

คำถาม

คำตอบ

ลูดากินข้าวเมื่อไร

เมื่อบ่ายโมง (T)

4.1.2.10 Manner (Mn)

Manner หรือวิธี กำหนดขึ้นจากคำถาม อย่างไร ซึ่งเกิดกับกริยาบอกการกระทำ นามวลีใดก็ตามที่ตอบคำถามอย่างไร ซึ่งเกิดกับกริยาบอกการกระทำ จะเป็นการนี้

ตัวอย่าง

คำถาม

คำตอบ

ลูตามองแดงอย่างไร

อย่างโกรธ (Mn)

4.1.3 การกของกัญจนา สินรวานนท์¹

ในการจำแนกคำกริยาในภาษาไทย กัญจนา สินรวานนท์ ใช้การกปี 1968 ของฟิลล์มอร์ และได้กล่าวเพิ่มเติมถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการกแต่ละการก ดังนั้น การกในภาษาไทยของ กัญจนา สินรวานนท์ จะตรงกันกับการกปี 1968 ของฟิลล์มอร์²

เราอาจเปรียบเทียบความคล้ายกันและต่างกันของการกที่นักไวยากรณ์ทั้ง 3 ท่านเสนอขึ้นสำหรับภาษาไทยได้ดังนี้

	พระยาอุปทิศศิลปสาร	พงษ์ศรี เลชะวัฒนะ	กัญจนา สินรวานนท์
1	กรรตุการก <u>ตาสินอน</u>	Agentive <u>ผู้ตาสอน</u>	Agentive <u>การโรจนอน</u>

¹Kanchana Sindhvananda, "The Verb in Modern Thai," (Ph.D. dissertation, University of Georgetown, 1969), pp. 14-15.

²ดูคำจำกัดความของการกแต่ละการกปี 1968 ของฟิลล์มอร์ หน้า 29-30.

	พระยาอุปกิตศิลปสาร	พงษ์ศรี เลขะวัฒนะ	กัญจนว สีนรฉนวนนท์
2	กรรตุการก ศิษย์ <u>นี้ถูกครู</u> ให้อ่านหนังสือ	Causative <u>ผู้</u> ดาให้ <u>แดง</u> เปิดประตู	Agentive <u>ครู</u> ให้ <u>นักเรียน</u> อ่านหนังสือ
3	-	Experiencer <u>ผู้</u> ดา <u>เห็น</u> แดง	Dative <u>การ</u> โรง <u>เห็น</u> ผู้ <u>ร้าย</u>
4	-	Objective <u>เด็ก</u> คน <u>นั้น</u> ล <u>้วย</u>	Objective <u>ผู้</u> ห <u>ถึง</u> ล <u>้วย</u>
5	กรรตุการก <u>วัด</u> นี้ <u>ใคร</u> ร <u>ู้</u> สร้าง	Factitive <u>ผู้</u> ดา <u>สร้าง</u> ร <u>ู้</u>	Objective <u>บ้าน</u> สร้าง <u>ล</u> ้วย
6	กรรตุการก เขา <u>กิน</u> ย <u>้าว</u>	Objective <u>ผู้</u> ดา <u>กิน</u> ย <u>้าว</u>	Objective <u>การ</u> โรง <u>กิน</u> ย <u>้าว</u>
7	กรรตุการก <u>ศิษย์</u> ถูก <u>ตี</u>	Experiencer <u>ผู้</u> ดา <u>ถูก</u> ค <u>ร</u> ตี	Objective <u>เขา</u> ถูก <u>พ</u> อด
8	-	Dative แดง <u>ขาย</u> หนังสือ <u>เล่ม</u> นี้ <u>แก่</u> ผู้ <u>ดา</u>	-
9	การิตการก ครู <u>ให้</u> ศิษย์ <u>อ่าน</u> หนังสือ	Agentive <u>ผู้</u> ดา <u>ให้</u> แดง <u>เปิด</u> ประตู	Agentive ครู <u>ให้</u> นักเรียน <u>อ่าน</u> หนังสือ
10	การิตการก <u>ศิษย์</u> ถูก <u>ครู</u> ให้อ่านหนังสือ	Experiencer <u>ผู้</u> ดา <u>ถูก</u> ให้ <u>ท่อง</u> หนังสือ	Objective <u>นักเรียน</u> ถูก <u>ครู</u> ให้ <u>ทำ</u> กา <u>ร</u> บ้าน

	พระยาอุปกิตศิลปสาร	พงษ์ศรี เลอะวิณะ	กัญญา สีนรวนนท
11	วิเศษถการก เขาอยู่ที่ <u>บ้าน</u>	Locative นักเรียน <u>นั่ง</u> ในห้อง	Locative การ <u>โรง</u> ย่นบน <u>พื้น</u>
12	วิเศษถการก เขากินด้วย <u>ช้อน</u>	Instrumental (Tool) แต่ง <u>ยิง</u> นกด้วย <u>ปืน</u>	Instrumental การ <u>โรง</u> กิน <u>ข้าว</u> ด้วย <u>ช้อน</u>
13	-	-	Instrumental การ <u>โรง</u> ไปโดย <u>รถไฟ</u>
14	-	Instrumental (Material) แต่ง <u>ทำ</u> ของเล่นด้วย <u>ไม้</u>	-
15	-	Causative แต่ง <u>ตาย</u> ด้วย <u>โรค</u> หัวใจ	Instrumental การ <u>โรง</u> ตายด้วย <u>ยา</u> พิษ
16	-	Manner สุด <u>า</u> เขียนจดหมาย <u>อย่าง</u> <u>เต็ม</u> ใจ	-
17	วิเศษถการก เขามา <u>เมื่อ</u> เข้า	Time สุด <u>า</u> ไป <u>เมื่อ</u> เข้า <u>นี้</u>	-
18	วิกิติการก เขาเป็น <u>นาย</u>	-	Dative นาย ก เป็น <u>หมอ</u>

4.2 การรทกั้เก็ยวข้องกับคำกรรยวกรรรมในภษษไทย

สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ในการกำหนดว่คำนวมมีควมสัมพันธ์กับคำกรรยวกรรรม¹ ในการกไต จะอศยคำจกั้ควมของกรรกกปี 1970 ของฟิลล์มอร์เป็นหลั้² นอกเหนือจาก คำจกั้ควมแล้ว ยังได้เสนอวิธีที่ใ้ในการประกอบกรรการพิจรณากกรกของคำนวม สำหรับ คำนวมที่อยู่ข้งหน้และติดคำกรรยวกรรรม และคำนวมที่มีคำบุพบทบ่งอยู่ข้งหน้ได้ ส่วนคำนวม ที่อยู่ข้งหล้งและติดคำกรรยวกรรรม ไม่ได้เสนอวิธีพิจรณในที่นี้ เนื่องจกั้คำนวมพวกนี้ไม่เก็ยวข้อง กับคำกรรยวกรรรม ด้วยเหตุที่เรอไม่ล้สามารถทราบได้ว่คำนวมที่อยู่ข้งหน้และติดคำกรรยวกรรรม มีควมสัมพันธ์กับคำกรรยวกรรรมในการกไต โดยสังเกตจกั้กรรการเรียงลำดับคำ จึงได้กำหนด คำถวมต้ง ๆ³ เพื่อใ้ในการประกอบกรรการพิจรณา ส่วนคำนวมที่มีคำบุพบทบ่งอยู่ข้งหน้ได้นั้น เรออจจะดูคำบุพบทประกอบกรรการพิจรณาได้

หล้งจกั้ที่พิจรณาควมสัมพันธ์ระหว้งคำนวมและคำกรรยวกรรรมแล้วพบว่กรรกกั้ เก็ยวข้องกับคำกรรยวกรรรมซึ่งกำหนดขึ้นต้งตามวิธีการข้งต้นมีล้จำนวน 6 กรรกกตั้งต้งไปนี้

1. ผู้กั้กรรกระทำ (Agentive)
2. ผู้มีประล้บกรรณ (Experiencer)
3. ผู้ทรงหรือเปล่ยนล้ภษษ (Objective)
4. จุดเร่มีต้น (Source)
5. จุดหมย (Goal)
6. ปริมณ (Measure)

เมื่อเปรยบเทียบกับการกของนักไวยกรรณ 3 ท่านที่ได้กล่าวถึงแล้ว จะเห็นว่ ผู้กั้กรรกระทำล้ยกับ Agentive และกรรการก ผู้มีประล้บกรรณเทียบได้กับ

¹ ดูล้กษณะของคำกรรยวกรรรมหน้ 60-63.

² ดูคำจกั้ควมของกรรกกปี 1970 ของฟิลล์มอร์ หน้ 30-31.

³ ดูล้กษณะคำถวมต้ง ๆ ในหน้ 54-57.

Experiencer ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพคล้ายกับ Objective จุดเริ่มต้นและจุดหมายคล้ายกับ Locative และคล้ายกับวิเศษณ์การก ส่วนปริมาณ¹ นั้น เป็นกรากที่เพิ่มขึ้นมาใหม่

ต่อไปนี้จะกล่าวถึงการกแต่ละการกพร้อมทั้งตัวอย่าง

4.2.1 ผู้ก่อการกระทำ (กก) *Agentive*

ผู้ก่อการกระทำได้แก่การกของคนหรือสัตว์ซึ่งเป็นผู้ก่อการกระทำที่แสดงโดยคำกริยานั้นโดยความตั้งใจได้ เช่น การกของ สุรพล สิงโต และ คนส่วน ในตัวอย่างต่อไปนี้

ก. สุรพลร้องไห้

กก

ข. สิงโตคำราม

กก

ค. คนส่วนพรวนดิน

กก

สุรพล สิงโต และ คนส่วน เป็นผู้ร้องไห้ ผู้คำราม และผู้พรวนดิน ตามลำดับ และ สุรพล สิงโต และ คนส่วน ต่างก็สามารถตั้งใจทำอาการต่าง ๆ เหล่านี้ได้

เราอาจจะทดสอบว่าคำนามที่อยู่ข้างหน้าและติดคำกริยาอาการคือผู้ก่อการกระทำหรือไม่ โดยการตั้งคำถามว่าคำนามนั้น "ทำอะไร"

ตัวอย่าง

คำนามทำอะไร เช่น สุรพลทำอะไร

คำถาม : สุรพลทำอะไร

คำตอบ : สุรพลร้องไห้

¹ในการเสนองการกต่าง ๆ ในภาษาไทย พงษ์ศิริ และชะวัฒนะ ไม่ได้เสนองการก

Measure (ปริมาณ) แต่ในภาคผนวก ได้ให้กรอบการกของคำกริยาหนักดังนี้

+ [___ 0 (Measure)]

คำถาม : สุรพลทำอะไร

คำตอบ : *สุรพลดี

สุรพลร้องไห้ เป็นคำตอบของคำถามนี้ได้ แสดงว่า สุรพลเป็นผู้ก่อการกระทำที่แสดงโดยคำกริยา ร้องไห้ ส่วนสุรพลดีนั้น เราจะตั้งคำถามแบบนี้แล้วให้ได้คำตอบว่า สุรพลดี ไม่ได้แสดงว่าสุรพล ไม่ใช่ผู้ก่อการกระทำ

4.2.2 ผู้มีประสบการณ์ (มป) *Experience*

ผู้มีประสบการณ์ ได้แก่การกของคณหรือสัตว์ผู้ได้รับการกระทบกระเทือนทางจิตใจ จากการกระทำของผู้ก่อการกระทำซึ่งแสดงโดยคำกริยา หรือผู้มีความรู้สึกซึ่งแสดงโดยคำกริยา¹ เช่น การกของ แมว ทิพยา และ จินดา ในตัวอย่างต่อไปนี้

ก. ล่ายใจทรมาณแมว
มป

ข. ทิพยาอ้างอ้าง
มป

ค. จินดาเค้รำ
มป

ในการทดสอบว่าคำนามที่อยู่ข้างหน้าและติดคำกริยาอกรรม คือผู้มีประสบการณ์หรือไม่นั้น เราจะตั้งคำถามว่าคำนามนั้น "รู้สึกอย่างไร"²

¹ Charles J. Fillmore, "Some Problems for Case Grammar," Paper presented at the 1971 Georgetown Roundtable on Linguistics, Georgetown University, 11 March 1971, p. 251.

² การทดสอบด้วยคำถามว่า "รู้สึกอย่างไร" นั้น จะใช้ได้เฉพาะคำนามที่เป็นประธานเท่านั้น คำนามที่อยู่ข้างหลังคำกริยาซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวเนื่องกับคำกริยาอกรรมนั้นไม่อยู่ในขอบเขตเนื้อหาของคำกริยาอกรรม.

ตัวอย่าง

คำถามรู้สึกอย่างไร เช่น กีฬารู้สึกอย่างไร

คำถาม : กีฬารู้สึกอย่างไร

คำตอบ : กีฬาอ้างว้าง

คำถาม : กีฬารู้สึกอย่างไร

คำตอบ : กีฬากระโดด

จะเห็นว่า กีฬาอ้างว้าง เป็นคำตอบของคำถามนี้ได้ แสดงว่า กีฬา เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ ส่วนกีฬากระโดด นั้น เราจะตั้งคำถามแบบนี้แล้วให้ได้คำตอบว่า กีฬากระโดดไม่ได้แสดงว่า กีฬา ไม่ใช่ผู้ที่มีประสบการณ์

4.2.3 ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพ (สภ) Objective

ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพ ได้แก่การกของหรือสิ่งที่ทรงสภาพ ทรงลักษณะ ทรงคุณสมบัติซึ่งแสดงโดยคำกริยา หรือ ผู้หรือสิ่งที่เปลี่ยนแปลงสภาพหรือมีการเคลื่อนย้ายซึ่งแสดงโดยคำกริยา¹ เช่น การกของ ลูมาลี ลวด และ มาลี ในตัวอย่างต่อไปนี้

ก. ลูมาลีขยับ

สภ

ข. ลูมาลีขึงลวด

สภ

ค. มาลีตกจากต้นไม้

สภ

เราอาจจะทดสอบว่าคำถามที่อยู่ข้างหน้าและติดกริยา คือ ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพหรือไม่โดยการตั้งคำถามว่า คำถามนั้น "เป็นอย่างไร" หรือคำถามนั้น "เป็นอะไรไป"

¹ Fillmore, "Some Problems . . .," p. 251.

ตัวอย่าง

1. คำถาม เป็นอย่างไร เช่น คนรัก เป็นอย่างไร
2. คำถาม เป็นอะไรไป เช่น มาลี เป็นอะไรไป

คำถาม : ลูมาลี เป็นอย่างไร

คำตอบ : ลูมาลี ยืนยัน

คำถาม : มาลี เป็นอะไรไป

คำตอบ : มาลี ตกจากต้นไม้

คำถาม : ลูมาลี เป็นอย่างไร

คำตอบ : *ลูมาลี เติบโต

คำถาม : มาลี เป็นอะไรไป

คำตอบ : *มาลี เติบโต

ลูมาลี ยืนยัน เป็นคำตอบของคำถามแรกได้ และ มาลี ตกจากต้นไม้ เป็นคำตอบของคำถามที่ 2 ได้ แสดงว่า ลูมาลี และ มาลี คือผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพ ส่วน ลูมาลี เติบโต นั้น เราจะตั้งคำถามแบบนี้แล้วให้ได้คำตอบว่า ลูมาลี เติบโต ไม่ได้ แสดงว่า ลูมาลี ไม่ใช่ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพ

การกั้นฟิลล์มอร์ให้ เป็นการกั้นที่ตัวเอง (แม้ว่าเป็นกลางที่สุด) ซึ่งหมายความว่า ถ้าตัดให้เป็นการกั้นอื่นไม่ได้ก็ให้ตัดลงที่การกั้น¹

4.2.4 จุดเริ่มต้น (จร) Source

จุดเริ่มต้น ได้แก่ การกั้นของจุดเริ่มต้นของการกระทำที่แสดงโดยคำกริยา หรือสถานที่เดิมก่อนการเคลื่อนย้ายซึ่งแสดงโดยคำกริยา หรือสถานที่เดิมก่อนมีการเปลี่ยนแปลงสภาพ

¹Fillmore, "Some Problems . . .," p. 251.

ซึ่งแสดงโดยคำกริยา¹ เช่น การกรอกของ ห้องนอน ตู้ และ ลิ้นชัก ในตัวอย่างต่อไปนี้

ก. น้องหลานจากห้องนอน

จร

ข. รองเท้าหายจากตู้

จร

ค. ส้มครึ่งพินจากลิ้นชัก

จร

จุดเริ่มต้นอาจจะมีคำพหูพจน์ เช่น จาก ๗๐๑๓ มงอยู่บริเวณ ใน จากห้องนอน ใน

ตัวอย่าง ก คำพหูพจน์ จาก จะบ่งว่า ห้องนอน คือ จุดเริ่มต้น

4.2.5 จุดหมาย (จม) *Goal*

จุดหมาย ได้แก่การกรอกจุดสุดท้ายหรือที่หมายซึ่งการกระทำหรือการเคลื่อนย้าย

ที่แสดงโดยคำกริยามุ่งไปสู่อัน² เช่น การกรอกของ ห้องน้ำ และ ลิ้นชัก ในตัวอย่างต่อไปนี้

ก. น้องหลานถึงห้องน้ำ

จม

ข. ใบไม้ร่วงสู่ลิ้นชัก

จม

จุดหมายอาจจะมีคำพหูพจน์ เช่น ถึง สู่ บ่งอยู่ข้างหน้า เช่น ถึงห้องน้ำ

ในตัวอย่าง ก คำพหูพจน์ ถึง จะบ่งว่า ห้องน้ำ คือ จุดหมาย

¹Charles J. Fillmore, "Types of Lexical Information," in Semantics, ed. Danny D. Steinberg and Leon A. Jakobovits, (London : Cambridge University Press, 1970), p. 376.

²Ibid.

4.2.6 ปริมาณ (ปม) Measure

ปริมาณ ได้แก่การกของปริมาณหรือจำนวนซึ่งทำให้คำกริยาล่มบูรณ์ เช่น การกของ 10 กิโล ดังตัวอย่างข้างล่างนี้

กระเป๋าทันทีประมาณ 10 กิโล

ปม

ปริมาณอาจจะมีคำบุพบท ประมาณ¹ บ่งอยู่ข้างหน้า เช่น ประมาณ 10 กิโล ในตัวอย่างข้างต้น

ปริมาณในวิทยานิพนธ์นี้ตรงกับ Measure ของ อาร์ อี ล็องแอกเร (R. E. Longacre) ซึ่งได้แก่บทบาทของคำนามที่ทำให้คำกริยาล่มบูรณ์ โดยการบอกปริมาณของคำกริยานั้น²

เมื่อพิจารณาคำความสัมพันธ์ระหว่างคำนามและคำกริยาอาการว่า คำนามมีความสัมพันธ์กับคำกริยาอาการในการกใดแล้ว จะเห็นว่าคำกริยาอาการจะมีลักษณะเฉพาะตัวซึ่งแตกต่างไปจากคำกริยาชนิดอื่น และคำกริยาอาการด้วยกันก็มีความแตกต่างกัน ดังนั้นในตอนต่อไปนี้จะกล่าวถึงคำจำกัดความและชนิดของคำกริยาอาการ

4.3 คำจำกัดความและชนิดของคำกริยาอาการ

4.3.1 คำจำกัดความของคำกริยาอาการ

คำกริยาอาการที่นำมาเป็นข้อมูลในวิทยานิพนธ์นี้รวบรวมมาจากวิทยานิพนธ์หนังสือ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน จากการสนทนาระหว่างผู้เขียนวิทยานิพนธ์กับผู้อื่น

¹ พระยาอุปกิตศิลปสารกล่าวถึงคำว่า "ประมาณ" ในหนังสือ หลักภาษาไทย หน้า 102 ว่าเป็นคำบุพบทหน้าบอกประมาณ

² R. E. Longacre, An Anatomy of Speech Notions (Lisse : The Peter De Ridder Press, 1976), p. 30.

และจากตัวผู้เขียนวิทยานิพนธ์เอง จำนวน 307 คำ การกำหนดว่าคำที่เก็บรวบรวมนั้นคือ คำกริยาก็จะอาศัยหลักเกณฑ์ที่ว่าคำใดก็ตามที่มีคุณลักษณะครบทั้ง 3 ประการต่อไปนี้จะนับว่าเป็น คำกริยา¹

- ก. นำคำนั้นมาถามคำถามได้โดยการเติมคำว่า "ไหม" ต่อท้ายคำ เช่น
อ้วนไหม เดินไหม
- ข. นำคำนั้นมาทำให้เป็นปฏิเสธได้โดยเติมคำว่า "ไม่" ข้างหน้าคำ เช่น
ไม่อ้วน ไม่เดิน
- ค. นำคำนั้นมาใช้ตามหลัง "จะ" หรือ "คง" ได้ เช่น จะอ้วน คงเดิน
คงอ้วน คงเดิน

และเนื่องจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะใช้ข้อมูลเฉพาะคำกริยาอาการเท่านั้น จึงต้องมีเกณฑ์ในการ แยกคำกริยาอาการออกจากคำกริยาชนิดอื่นด้วย ในการกำหนดคำกริยาอาการได้ใช้ คำจำกัดความของคำกริยาอาการต่อไปนี้ เป็นเกณฑ์

คำกริยาอาการคือ คำกริยาที่ไม่รับกรรมการในโครงสร้างผิว (Accusative case form) และต้องการการกที่ต้องเกิดร่วมเพียงการกเดียว²

จากคำจำกัดความของคำกริยาอาการข้างต้น คำกริยาอาการจะมีลักษณะ 2 ประการคือ

- ก. ไม่รับกรรมการในโครงสร้างผิว (Accusative case form)
- ข. ต้องการการกที่ต้องเกิดร่วมเพียงการกเดียว

¹ วิไลวรรณ ынธิฐานันท์, ภาษาและภาษาคำสัตรี (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524), หน้า 95.

² ดูเรื่องการกที่ต้องเกิดร่วมกับคำกริยา หน้า 37-38.

ดังจะกล่าวรายละเอียดดังต่อไปนี้

ก. ไม่รับกรรมการในโครงสร้างผิว

เนื่องจากคำกริยากรรมไม่รับกรรมการในโครงสร้างผิว ดังนั้นจะกล่าวถึงกรรมกรกว่ามีลักษณะอย่างไรก่อนดังต่อไปนี้

ไวยากรณ์การกรกปี 1970 มีกฎปริวรรตเกี่ยวกับการกรกที่จะเป็นกรรมในโครงสร้างผิว (ซึ่งในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เรียกว่ากรรมกรก) คือ กฎ Accusative Marking (กฎของกรรมกรก) ซึ่งเป็นกฎที่กำหนดให้การกรกที่ 2 ของโครงสร้างสีกเป็นกรรม และจำกัดการใช้กฎนี้เฉพาะกับการกรกที่ 2 ที่เป็น Experiencer, Objective, และ Goal เท่านั้น¹ จากกฎดังกล่าวสรุปได้ว่าการกรกที่จะเป็นกรรมกรกในโครงสร้างผิวคือการกรกที่ 2 ของโครงสร้างสีก ซึ่งอาจจะเป็นการกรกใดการกรกหนึ่งต่อไปนี้คือ ผู้มีประสบการณ์ (Experiencer) ผู้ทรงหรือเปลี่ยนแปลง (Objective) จุดหมาย (Goal)

ดังนั้นลักษณะประการแรกของคำกริยากรรมที่ว่า เป็นคำกริยาที่ไม่รับกรรมการกรกในโครงสร้างผิวนั้นก็หมายความว่าคำกริยากรรมไม่รับการกรกที่ 2 ที่เป็นผู้มีประสบการณ์ หรือผู้ทรงหรือเปลี่ยนแปลง หรือ จุดหมาย ด้วยเหตุนี้ในรอบการกรก² ของคำกริยากรรมจะไม่มีกรกดังกล่าวเป็นการกรกที่ 2

ข. ต้องการการกรกที่ต้องเกิดร่วมเพียงการกรกเดียว

คำกริยากรรมนอกจากจะไม่รับกรรมการกรกแล้ว ยังมีลักษณะอีกประการหนึ่งคือ ต้องการการกรกที่ต้องเกิดร่วมกับคำกริยาเพียงการกรกเดียว เกี่ยวกับเรื่องจำนวนของ

¹ Cook, "Improvements . . .," p. 17.

² ดูรอบการกรกหน้า 40-41.

การที่ต้องเกิดร่วมกับคำกริยากรรมนั้น ฟิลล์มอร์ ก็ได้กล่าวถึง Intransitive Verb ว่า Intransitive Verb ต้องการการที่ต้องเกิดร่วม 1 การกรก เช่น sleep¹ การกรกที่ต้องเกิดร่วมกับคำกริยากรรมซึ่งมีเพียงการกรกเดียวนั้นจะเป็นประธานในโครงสร้างผิว² (หรือที่ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เรียกว่ากัตตุการกรก) และเป็นการกรกที่ 1 ในกรอบการกรก³

เนื่องจากตามคำจำกัดความนี้ คำกริยากรรมต้องการการกรกที่ต้องเกิดร่วมเพียงการกรกเดียว คำกริยาซึ่งต้องการมากกว่า 1 การกรกในกรอบการกรกสิ่งไม่ใช่คำกริยากรรม เช่น อยู่ ใน น้องอยู่ที่บ้าน ต้องการ 2 การกรก ได้แก่ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพ (คือน้อง) และสถานที่ (คือ บ้าน) ซึ่งแตกต่างจาก นั่ง ใน น้องนั่งที่โต๊ะ ที่ต้องการกรกที่ต้องเกิดร่วมเพียงการกรกเดียว ได้แก่ผู้ก่อการกระทำ (คือน้อง) และยอมให้มีสถานที่ (คือ โต๊ะ) เกิดร่วมหรือไม่เกิดร่วมก็ได้ ทั้งนี้เพราะเราอาจจะพูดว่า น้องนั่ง ได้ คำกริยาอยู่ สิ่งไม่จัดเป็นคำกริยากรรม แต่เป็นคำกริยาอีกชนิดหนึ่ง เช่น อาจจัดให้เป็นคำกริยาบอกสถานที่ (Locative Verb) ซึ่งต้องการการกรกสถานที่ปรากฏในกรอบการกรกเสมอ

หลังจากที่พิจารณาว่าคำกริยากรรมตามลักษณะ 2 ประการดังกล่าวข้างต้น ต้องการการกรกที่ต้องเกิดร่วมกับคำกริยากรกใดแล้ว ได้พบว่ามีการกรก 3 การกรก ซึ่งเป็นการกรกชนิดที่ต้องเกิดร่วมกับคำกริยากรรมคือ ผู้ก่อการกระทำ (กก) ผู้มีประสพการณ์ (มป) ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพ (สภ) และการกรกทั้ง 3 นี้เป็นการกรกที่ 1 ในกรอบการกรกของคำกริยากรรม ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า คำกริยากรรมปรากฏในกรอบการกรกที่มีการที่ต้องเกิดร่วมกับคำกริยากรรม การกรกใดการกรกหนึ่งต่อไปนี้เพียงการกรกเดียว คือ ผู้ก่อการกระทำ (กก) ผู้มีประสพการณ์ (มป) ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพ (สภ)

¹Fillmore, "Lexical Entries . . .," pp. 373-374.

²Fillmore, "The Case . . .," p. 33.

³Cook, "Improvements . . .," p. 17.

คำกริยาอาการนอกจากต้องการการกษนิตที่กล่าวมาข้างต้นเป็นการกที่ 1 แล้ว คำกริยาอาการบางคำยังยอมให้การกจุดเริ่มต้น (จร) จุดหมาย (จย) ปริมาณ (ปย) เกิดร่วมหรือไม่เกิดร่วมก็ได้¹ การกเหล่านี้จะเป็นการกล่าดับตัดไปจากการกที่ 1 ในรอบการก และจะอยู่ในเครื่องหมาย ( ) แต่ในรอบการกของคำกริยาอาการ² จะไม่มีการกที่อยู่ในเครื่องหมายดังกล่าวพร้อมกันทีเดียว 3 การก กล่าวคืออาจจะมีลักษณะใดลักษณะหนึ่งต่อไปนี้

1. จร
2. จร จย
3. ปย

เมื่อรวมกันกับการกที่ต้องเกิดร่วมกับคำกริยาอาการแล้ว จำนวนการกในรอบการกของคำกริยาอาการจะมีดังนี้

1. มีการกเดียวคือ การกษนิตที่ต้องเกิดร่วมกับคำกริยาอาการ
2. มี 2 การกคือ การกษนิตที่ต้องเกิดร่วมกับคำกริยาอาการเป็นการกที่ 1 และการกษนิตที่อาจเกิดร่วมกับคำกริยาหรือไม่เกิดร่วมก็ได้เป็นการกที่ 2
3. มี 3 การกคือ การกษนิตที่ต้องเกิดร่วมกับคำกริยาอาการเป็นการกที่ 1 และการกษนิตที่อาจเกิดร่วมกับคำกริยาอาการหรือไม่เกิดร่วมก็ได้ ในกรณีที่เกิดพร้อมกันได้ 2 การก ก็จะเป็นการกที่ 2 และ 3

ดังนั้นเราอาจจะสรุปลักษณะของคำกริยาอาการดังกล่าวมานี้เป็นคำจำกัดความของคำกริยาอาการได้ดังนี้

¹ ดูการกที่อาจเกิดร่วมกับคำกริยา หน้า 38.

² ดูรอบการกของคำกริยาอาการ หน้า 69-70.

คำกริยาอาการคือ คำกริยาที่ไม่รับกรรมการในโครงสร้างผิว และจะปรากฏในกรอบการก
ที่มีการกชนิดที่ต้องเกิดร่วมกับคำกริยาอาการการกใดการกหนึ่งต่อไปนี้เพียงการกเดียว คือ
ผู้ก่อการกระทำ (กก) ผู้มีประสบการณ์ (มป) ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพ (สภ) นอกจากนี้
การกใดการกหนึ่งดังกล่าวมาแล้ว ในกรอบการกของคำกริยาอาการบางชนิดมีการกชนิดที่
อาจจะเกิดร่วมกับคำกริยาอาการโดยอาจเกิดร่วม 1 การก หรือ 2 การก หรือไม่เกิดร่วม
ก็ได้ เช่น จุดเริ่มต้น (จร) หรือจุดเริ่มต้น (จร) และจุดหมาย (จม) หรือปริมาณ (ปม)

4.3.2 ชนิดของคำกริยาอาการ

ดังได้กล่าวแล้วในตอนต้นว่า คำกริยาอาการคือคำกริยาที่ไม่รับกรรมการใน
โครงสร้างผิว และต้องการการกที่ต้องเกิดร่วมเพียงการกเดียว ดังนั้นในการพิจารณาจำแนก
คำกริยาอาการ จะดำเนินการแต่ละขั้นดังต่อไปนี้

- ก. ขั้นแรกจะพิจารณาว่าคำกริยาอาการต้องการการกที่ต้องเกิดร่วมกับคำกริยา
การกใด
  - ข. ต่อไปพิจารณาว่าคำกริยาอาการยอมให้การกจุดเริ่มต้น จุดหมาย ปริมาณ
เกิดด้วยได้หรือไม่ และถ้าเกิดได้ ยอมให้การกเหล่านี้เกิดร่วมได้ก็การก
  - ค. จัดกรอบการกของคำกริยาอาการ
  - ง. จัดคำกริยาอาการที่ปรากฏในกรอบการกแบบเดียวกันได้รวมไว้ในชนิดเดียวกัน
- เมื่อพิจารณาขั้น ก และ ข แล้ว เราจะได้ตารางแสดงการปรากฏของคำกริยา-
อาการกับการกต่าง ๆ แล้วแยกตารางแสดงการปรากฏของคำกริยาอาการออกเป็น 3 พวกคือ
1. ตารางแสดงการปรากฏของคำกริยาอาการที่ต้องการการกผู้ก่อการกระทำ
  2. ตารางแสดงการปรากฏของคำกริยาอาการที่ต้องการการกผู้มีประสบการณ์
  3. ตารางแสดงการปรากฏของคำกริยาอาการที่ต้องการการกผู้ทรงหรือเปลี่ยน
สภาพ

ต่อไปเอาตารางแต่ละพวกมาพิจารณาจัดกรอบการก ดังจะแสดงตัวอย่างต่อไปนี้

1. ตารางแสดงการปรากฏของคำกริยากรรมที่ต้องการการกรอกผู้ก่อการกระทำ

	คำกริยากรรมที่ต้องการ การกรอกผู้ก่อการกระทำ	กก	จร	จม	ปม
1	ร้องไห้	✓ /			
2	ลืก	✓ /			
3	ลืก	✓ /	✓ /		
4	คลาน	✓ /			
5	คลาน	✓ /	✓ /		
6	คลาน	✓ /		✓ /	
7	คลาน	✓ /	✓ /	✓ /	

จากตารางนี้ เราอาจจะสังเกตการกรอกของคำกริยากรรมที่ต้องการการกรอกผู้ก่อการกระทำได้ทั้งหมด 7 กรอบด้วยกัน แต่เมื่อพิจารณาถึงการขนิบที่อาจจะเกิดร่วมกับคำกริยากรรมหรือไม่เกิดร่วมก็ได้ เราสามารถช่วยกรอบการกรอกบางกรอบไว้ด้วยกันได้ เช่น กรอบการกรอกของ ลืก แทนที่จะเป็น 2 กรอบคือ

$$+ \left[\text{__ กก} \right]$$

$$+ \left[\text{__ กก จร} \right]$$

ก็รวมกันเป็นกรอบเดี่ยวกันได้โดยสัดให้จุดเริ่มต้น (จร) อยู่ในเครื่องหมาย ( ) เพื่อแสดงว่าเป็นการขนิบที่อาจจะเกิดร่วมกับคำกริยากรรมหรือไม่เกิดร่วมก็ได้ ดังนั้นเราจะได้กรอบการกรอกของ ลืก ดังนี้

$$+ \left[\text{__ กก (จร)} \right]$$

ในการทำงานเดียวกัน กรอบการยกของ คลาน แทนที่จะเป็น 4 กรอบคือ

$$\begin{aligned}
 &+ \left[\text{__ กก} \right] \\
 &+ \left[\text{__ กก จร} \right] \\
 &+ \left[\text{__ กก จม} \right] \\
 &+ \left[\text{__ กก จร จม} \right]
 \end{aligned}$$

ก็รวมกันเป็นกรอบเดียวกันได้โดยจัดให้จุดเริ่มต้น (จร) และจุดหมาย (จม) อยู่ในเครื่องหมาย ( ) เพื่อแสดงว่าเป็นการยกชนิดที่อาจจะมีเกิดร่วมกับคำกริยาอาการหรือไม่เกิดร่วมก็ได้ ดังนั้น เราจะได้กรอบการยกของ คลาน ดังนี้

$$+ \left[\text{__ กก (จร) (จม)} \right]$$

ด้วยเหตุนี้เราสามารถจัดกรอบการยกของคำกริยาอาการที่ต้องการการยกก่อนการกระทำจาก 7 กรอบให้เหลือเพียง 3 แบบดังต่อไปนี้

1. ร้องไห้ + $\left[\text{__ กก.} \right]$
2. ลีกลี + $\left[\text{__ กก (จร)} \right]$
3. คลาน + $\left[\text{__ กก (จร) (จม)} \right]$

จะเห็นว่ากรอบการยกทั้ง 3 แบบนี้ต้องมีการยกผู้ก่อการกระทำเป็นการยกที่ 1 การยกที่ช่วยในการจำแนกคำกริยาอาการพวกนี้ คือ จุดเริ่มต้นและจุดหมาย จุดเริ่มต้นจะแยก ลีกลี และ คลาน ออกจาก ร้องไห้ ส่วนจุดหมายจะแยก คลาน ออกจาก ลีกลี จุดเริ่มต้นและจุดหมายเป็นการยกชนิดที่อาจจะมีเกิดร่วมกับคำกริยาอาการหรือไม่เกิดร่วมก็ได้

2. ตารางแสดงการปรากฏของคำกริยาอาการที่ต้องการการกรกผู้มีประสภารณ์

คำกริยาอาการที่ต้องการ การกรกผู้มีประสภารณ์	มป	จร	จม	ปม
1 อ่างว่าง	✓			

ตารางนี้แสดงว่าคำกริยาอาการที่ต้องการการกรกผู้มีประสภารณ์ ไม่อาจปรากฏร่วมกับจุดเริ่มต้น จุดหมายหรือปริมาณได้เลย ดังนั้น เราจะมีรอบการกรกของคำกริยาอาการพวกนี้เพียง 1 แบบคือ

1. อ่างว่าง + [_ มป]

3. ตารางแสดงการปรากฏของคำกริยาอาการที่ต้องการการกรกผู้ทรงหรือเปลี่ยน

ส่ภาพ:

คำกริยาอาการที่ต้องการการกรก ผู้ทรงหรือเปลี่ยนส่ภาพ	ส่ก	จร	จม	ปม
1 ขรุขระ	✓			
2 หาย	✓			
3 หาย	✓	✓		
4 ร่วง	✓			
5 ร่วง	✓	✓		
6 ร่วง	✓		✓	
7 ร่วง	✓	✓	✓	
8 หมัก	✓			
9 หมัก	✓			✓

จากตารางนี้ เราอาจจะจัดกรอบการยกของคำกริยากรรมที่ต้องการ การگذร่งหรือเปลี่ยนสภาพได้ 9 กรอบ แต่กรอบการยกบางกรอบรวมกันได้โดยการให้การกที่ อาจจะเกิดร่วมหรือไม่เกิดร่วมกับคำกริยากรรมอยู่ในเครื่องหมาย ( ) เช่น กรอบการยกของ หาย แทนที่จะเป็น 2 กรอบคือ

$$+ \left[\text{---} \text{ ลก } \right]$$

$$+ \left[\text{---} \text{ ลก จร } \right]$$

ก็รวมกันเป็นกรอบเดียวกันได้โดยจัดให้จุดเริ่มต้น (จร) อยู่ในเครื่องหมาย ( ) เพื่อแสดงว่าเป็นการยกชนิดที่อาจจะเกิดร่วมกับคำกริยากรรมหรือไม่เกิดร่วมก็ได้ ดังนั้นเราจะได้กรอบการยกของ หาย ดังนี้

$$+ \left[\text{---} \text{ ลก (จร) } \right]$$

ส่วน ร่วง ก็เช่นเดียวกัน แทนที่จะมีกรอบการยก 4 กรอบดังต่อไปนี้

$$+ \left[\text{---} \text{ ลก } \right]$$

$$+ \left[\text{---} \text{ ลก จร } \right]$$

$$+ \left[\text{---} \text{ ลก จม } \right]$$

$$+ \left[\text{---} \text{ ลก จร จม } \right]$$

ก็จัดรวมเข้าเป็นกรอบเดียวกันได้โดยให้จุดเริ่มต้น (จร) และจุดหมาย (จม) อยู่ในเครื่องหมาย ( ) เพื่อแสดงว่าเป็นการยกชนิดที่อาจจะเกิดร่วมกับคำกริยากรรมหรือไม่เกิดร่วมก็ได้ เราก็จะได้กรอบการยกของ ร่วง ดังนี้

$$+ \left[\text{---} \text{ ลก (จร) (จม) } \right]$$

ในทำนองเดียวกัน กรอบการยกของ หนัก แทนที่จะมี 2 กรอบคือ

$$+ \left[\text{---} \text{ ลก } \right]$$

$$+ \left[\text{---} \text{ ลก ปม } \right]$$

ก็รวมกันเข้าเป็นกรอบเดียวกันได้โดยให้ปริมาณ (ปม) อยู่ในเครื่องหมาย ( ) เพื่อแสดง
ว่า เป็นการกษนิพที่อาจจะเกิดร่วมกับคำกริยาอาการหรือไม่เกิดร่วมก็ได้ ดังนั้น กรอบการก
ของ หนัก จะรวมกันเป็น

$$+ \left[\text{— สก (ปม)} \right]$$

ด้วยเหตุนี้ กรอบการกทั้ง 9 กรอบเมื่อได้รวมบางกรอบเข้าไว้ด้วยกันแล้ว

ก็จะเหลือกรอบการกของคำกริยาอาการที่ต้องการการกผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพ 4 แบบดังต่อไปนี้

1. ขรุขระ + $\left[\text{— สก} \right]$
2. หาย + $\left[\text{— สก (จร)} \right]$
3. ร่วง + $\left[\text{— สก (จร) (จม)} \right]$
4. หนัก + $\left[\text{— สก (ปม)} \right]$

กรอบการกทั้ง 4 แบบข้างต้นต้องมีการกผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพเป็นการก

ที่ 1 การกที่ช่วยในการจำแนกคำกริยาอาการที่ต้องการการกผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพ คือ

จุดเริ่มต้น จุดหมาย ปริมาณ จุดเริ่มต้นจะแยก หาย และ ร่วง ออกจาก ขรุขระ

จุดหมายจะแยก ร่วง ออกจาก หาย ส่วนปริมาณจะแยก หนัก ออกจาก ขรุขระ จุดเริ่มต้น

จุดหมาย และปริมาณเป็นการกษนิพที่อาจจะเกิดร่วมกับคำกริยาอาการหรือไม่เกิดร่วมก็ได้

จากการจัดกรอบการกของคำกริยาอาการทั้ง 3 พวก เราจะมีกรอบการก

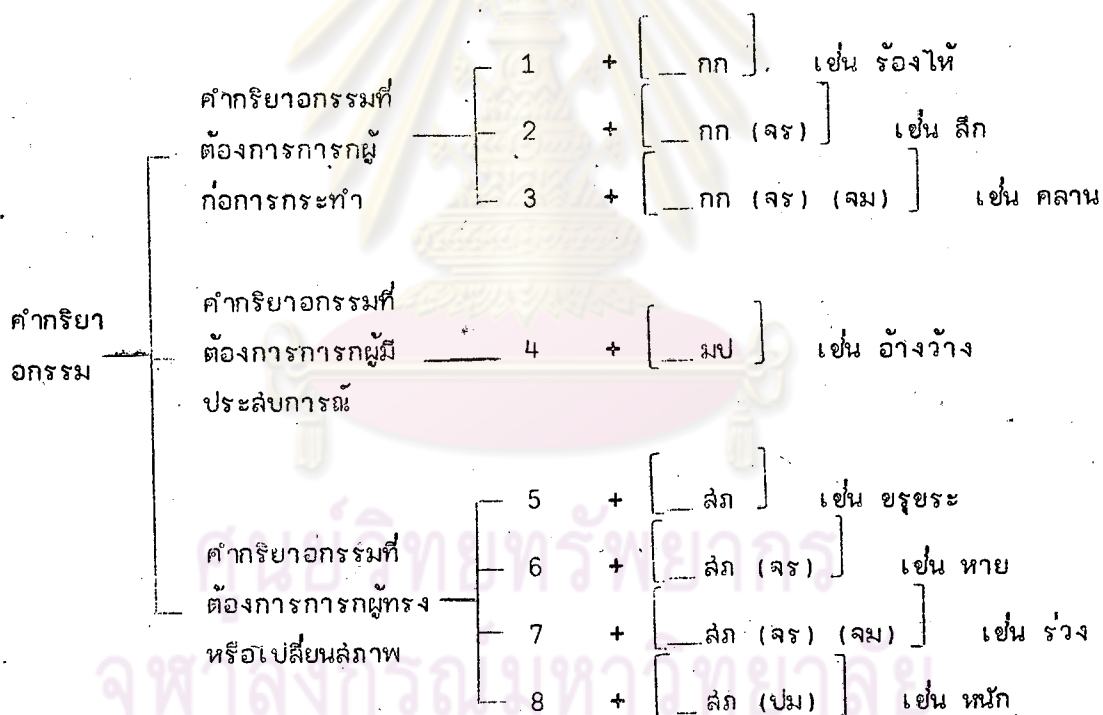
ที่ต่างกัน 8 แบบดังต่อไปนี้

1. + $\left[\text{— กก} \right]$
2. + $\left[\text{— กก (จร)} \right]$
3. + $\left[\text{— กก (จร) (จม)} \right]$
4. + $\left[\text{— มป} \right]$
5. + $\left[\text{— สก} \right]$

6. + [___ สก. (จร)]
 7. + [___ สก. (จร) (จม)]
 8. + [___ สก. (ปม)]

คำกริยาอาการใดก็ตามที่ปรากฏในกรอบการกแบบเดียวกันได้ จะจัดให้เป็นคำกริยาอาการชนิดเดียวกัน ดังนั้นจากการจัดคำกริยาอาการตามการปรากฏในกรอบการกข้างต้น เราจะได้คำกริยาอาการ 8 ชนิดย่อย

เราอาจจะเขียนแผนผังแสดงชนิดย่อยของคำกริยาอาการที่จำแนกตามกรอบการกทั้ง 8 ชนิดย่อยได้ดังนี้

ต่อไปนี้จะกล่าวถึงคำกริยาอาการแต่ละชนิดย่อย

4.3.2.1 คำกริยาอาการที่ต้องการการกผู้ก่อการกระทำ

คำกริยาอาการที่ต้องการการกผู้ก่อการกระทำ ได้แก่คำกริยาอาการซึ่งปรากฏในกรอบการกที่ต้องการมีผู้ก่อการกระทำเป็นการกที่ 1 คำกริยาอาการชนิดนี้อาจเติมลงในช่องว่างของข้อความดังนี้ได้

สิ่งที่คำนวณกระทำคือ _____

ตัวอย่าง

สิ่งที่ผู้รพกระทำคือร้องไห้

คำกริยาอาการที่ต้องการการการกผู้ก่อการกระทำมี 3 ชนิดย่อยคือ

(1) คำกริยาอาการที่ปรากฏในกรอบการกแบบ + [กก]

ได้แก่ คำกริยาอาการ ซึ่งต้องการการกที่ต้องเกิดร่วม 1 การก คือ ผู้ก่อการกระทำ เช่น ร้องไห้

ตัวอย่าง

ผู้รพร้องไห้

กก

คำกริยาอาการชนิดนี้จะบอกว่าผู้ก่อการกระทำทำอย่างไร
อย่างหนึ่ง การกระทำนั้นอาจจะเป็นการกระทำดังต่อไปนี้

1. การกระทำที่เรามองเห็นอาการได้ เช่น ร้องไห้
2. การกระทำที่ผู้ก่อการกระทำใช้วิธีสัมผัสผลกับวัตถุที่

รองรับ เช่น ยืน

3. การกระทำที่ผู้ก่อการกระทำใช้วิธีกระทำโดย

วิธีส่วนนั้นไม่สัมผัสกับวัตถุอื่น เช่น คำราม

การกระทำดังกล่าวจะไม่ใช้การกระทำที่ผู้ก่อการกระทำ

เคลื่อนย้ายจากที่ใดที่หนึ่งไปสู่อีกที่หนึ่ง

(2) คำกริยาอาการที่ปรากฏในกรอบการกแบบ + [กก (จร)]

ได้แก่คำกริยาอาการซึ่งต้องการการกที่ต้องเกิดร่วม 1 การก คือ ผู้ก่อการกระทำ และยอมให้
การกจุดเริ่มต้นเกิดร่วมหรือไม่เกิดร่วมก็ได้ เช่น สึก

ตัวอย่าง

วิชัยสิทธิ์

กก

วิชัยสิทธิ์จากพระ

กก จร

คำกริยาอาการชนิดนี้บอกว่าผู้ก่อการกระทำทำอย่างไรโดยหนึ่ง
และในการกระทำอย่างนั้นผู้ก่อการกระทำจะผลจากสถานที่ใดสถานที่หนึ่งหรือสภาพใดสภาพหนึ่ง
เช่น สิทธิ์ แสดงว่าผู้ก่อการกระทำละจากเพศลุ่มณะ ถึงแม้ว่าเราไม่สามารถเห็นการเคลื่อนย้าย
ของผู้ก่อการกระทำอย่างชัดเจน แต่ก็เข้าใจได้ว่าเมื่อผู้ก่อการกระทำทำการสิทธิ์แล้ว ผู้ก่อการ
กระทำจะไม่อยู่ในสภาพเดิมอีกต่อไป

(3) คำกริยาอาการที่ปรากฏในรอบการกแบบ

+ [กก (จร) (จม)] ได้แก่คำกริยาอาการซึ่งต้องการการกที่ต้องเกิดรวม 1 การก
คือ ผู้ก่อการกระทำและยอมให้การกจุดเริ่มต้น หรือจุดหมาย หรือทั้งจุดเริ่มต้นและจุดหมาย
เกิดรวมหรือไม่เกิดรวมก็ได้ เช่น คลาน

ตัวอย่าง

น้องคลาน

กก

น้องคลานจากห้องนอน

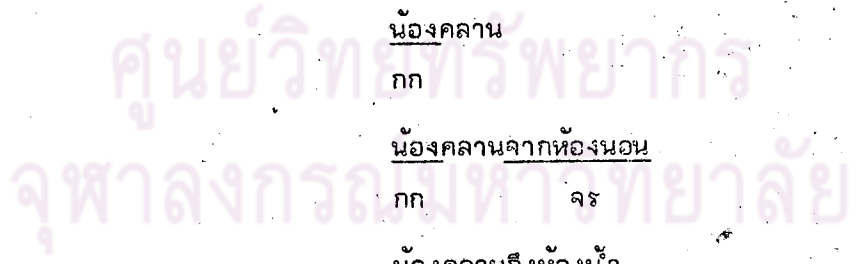
กก จร

น้องคลานถึงห้องน้ำ

กก จม

น้องคลานจากห้องนอนถึงห้องน้ำ

กก จร จม

คำกริยากรรมชนิดนี้บอกว่าผู้ก่อการกระทำทำอย่างไรโดยอย่างไร
และในการกระทำอย่างนั้น ผู้ก่อการกระทำอาจเคลื่อนย้ายจากสถานที่หนึ่งไปยังสถานที่อีกแห่ง
หนึ่ง การเคลื่อนย้ายดังกล่าวอาจเป็นการเคลื่อนย้ายดังต่อไปนี้

1. การเคลื่อนอย่างรวดเร็ว เช่น ล้ำ
2. การเคลื่อนที่ผู้ก่อการกระทำอาจจะทำอย่างรวดเร็วหรืออย่าง
ช้า ๆ ก็ได้ เช่น เดิน
3. การเคลื่อนในแนวตั้ง เช่น กระโดด
4. การเคลื่อนที่ผู้ก่อการกระทำต้องใช้ระยะเวลาในการเคลื่อนย้าย
สัมพันธ์กับสิ่งหรือรับตลอดเวลาที่เคลื่อนย้าย เช่น เลื้อย
5. การเคลื่อนที่ผู้ก่อการกระทำต้องใช้ความระมัดระวัง เช่น ย่อง

4.3.2.2 คำกริยากรรมที่ต้องการการการผู้มีประสบการณ์

คำกริยากรรมที่ต้องการการการผู้มีประสบการณ์ได้แก่คำกริยากรรม
ซึ่งปรากฏในกรอบการกที่ต้องการผู้มีประสบการณ์เป็นการกที่ 1 คำกริยากรรมชนิดนี้เติมลงใน
ช่องว่างของข้อความดังนี้ได้

คำนามเป็นผู้รู้สึก _____

ตัวอย่าง

กีฬาเป็นผู้รู้สึกอย่างว่าง

คำกริยากรรมที่ต้องการการการผู้มีประสบการณ์ชนิดเดียวคือ

(1) คำกริยากรรมที่ปรากฏในกรอบการกแบบ + [มป]

ได้แก่คำกริยากรรมที่ต้องการการการกที่ต้องเกิดร่วม 1 การก คือ ผู้มีประสบการณ์ เช่น
อ้างว่าง

ตัวอย่าง

กีฬาอ่าวว่าง

มย

คำกริยาอาการชนิดนี้บอกว่าผู้มีประสบการณ์มีความรู้สึกอย่างไร
อย่างหนึ่ง คำกริยาอาการชนิดนี้ไม่อาจปรากฏกับจุดเริ่มต้น จุดหมาย ปริมาณได้เลย

4.3.2.3 คำกริยาอาการที่ต้องการการกระทำหรือเปลี่ยนแปลง

คำกริยาอาการที่ต้องการการกระทำหรือเปลี่ยนแปลงได้แก่คำกริยาอาการ ซึ่งปรากฏในกรอบการที่ต้องมีผู้ทรงหรือเปลี่ยนแปลงเป็นการที่ 1 คำกริยาอาการชนิดนี้ไม่อาจเติมลงในข้อความที่ใช้สำหรับคำกริยาอาการที่ต้องการการกระทำ และคำกริยาอาการที่ต้องการการกระทำมีประสบการณ์ต่อไปนี้ได้เลย

สิ่งที่คำนามกระทำคือ _____

คำนามเป็นผู้รู้สึก _____

* สิ่งที่ถนอดหาภิมุขกระทำคือ ขรุขระ

* ถนอดหาภิมุขเป็นผู้รู้สึก ขรุขระ

คำกริยาอาการที่ต้องการการกระทำหรือเปลี่ยนแปลงมี 4 ชนิด

ย่อยดังนี้

(1) คำกริยาอาการที่ปรากฏในกรอบการแบบ + [___ ลัก]

ได้แก่ คำกริยาอาการซึ่งต้องการการกระทำที่ต้องเกิดรวม 1 การกระทำ คือ ผู้ทรงหรือเปลี่ยนแปลง เช่น ขรุขระ

ตัวอย่าง

ถนอดหาภิมุขขรุขระ

ลัก

ในบรรดาคำกริยากรรมด้วยกัน คำกริยากรรมชนิดนี้มีจำนวน
 คำนวณมากที่สุดซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่า คำกริยากรรมส่วนมากจะปรากฏกับผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพ
 คำกริยากรรมชนิดนี้ จะบอกว่าผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพมีสภาพใดสภาพหนึ่ง หรือมีการ
 เปลี่ยนแปลงสภาพ ดังจะกล่าวต่อไปนี้

ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพอาจจะเป็นผู้ทรงสภาพที่เกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

1. สภาพที่เกี่ยวกับรส เช่น กร่อย
2. สภาพที่เกี่ยวกับสี เช่น เขียว
3. สภาพที่เกี่ยวกับรูปทรง เช่น กลม
4. สภาพที่เกี่ยวกับคุณสมบัติ เช่น ยับ
5. สภาพที่เกี่ยวกับขนาด เช่น แคบ
6. สภาพที่เกี่ยวกับเสียง เช่น เพราะ
7. สภาพที่เกี่ยวกับกลิ่น เช่น หอม
8. สภาพที่เกี่ยวกับอากาศ เช่น ร้อน
9. สภาพที่เกี่ยวกับราคา เช่น แพง
10. สภาพที่เกี่ยวกับสุขภาพ เช่น ป่วย
11. สภาพที่เกี่ยวกับสัมผัส เช่น นิ่ม
12. สภาพที่เกี่ยวกับสติปัญญา เช่น ฉลาด
13. สภาพที่เกี่ยวกับฐานะ เช่น จน
14. สภาพที่เกี่ยวกับอายุ เช่น เก่า
15. สภาพที่เกี่ยวกับแสง เช่น ล่วง
16. สภาพที่เกี่ยวกับท่าทาง เช่น คล่องแคล่ว
17. สภาพที่เกี่ยวกับลักษณะ เช่น แจ่ม

ข้อสังเกต สภาพดังกล่าวข้างต้นอาจจะมีคำอื่นมาประกอบ เช่น

ขึ้น เพื่อบอกการเปลี่ยนแปลงสภาพ เช่น แพง เป็น แพงขึ้น ฉลาด เป็น ฉลาดขึ้น

นอกจากนี้ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพอาจจะเป็นผู้เปลี่ยนสภาพ
ซึ่งการเปลี่ยนแปลงสภาพนั้น เราสามารถมองเห็นอาการได้ เช่น กระเทียม สดุดัง เป็นต้น

(2) คำกริยาอาการที่ปรากฏในกรอบการกแบบ + [___ สก (จร)]

ได้แก่คำกริยาอาการซึ่งต้องการการกที่บังเกิดร่วม 1 การก คือ ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพและยอม
ให้มีจุดเริ่มต้นเกิดร่วมหรือไม่เกิดร่วมก็ได้ เช่น หาย

ตัวอย่าง

รองเท้ายาย

สก

รองเท้ายายจากตู้

สก

จร

คำกริยาอาการชนิดนี้พบว่ามี 3 คำ คือ หาย โผล่ ขึ้น
สำหรับ หาย และ โผล่ จะบอกว่าผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพมีการเปลี่ยนแปลงอย่างใดอย่างหนึ่ง
และในการเปลี่ยนแปลงนี้ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพจะเคลื่อนย้ายจากสถานที่เดิมหรือจุดเดิม ส่วน
ขึ้น จะบอกว่าผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพมีการเปลี่ยนแปลงโดยเปลี่ยนสภาพจากสภาพเดิม คำกริยา
อาการชนิดนี้จะบอกการเปลี่ยนแปลงและการเคลื่อนย้ายโดยผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพเองเป็นผู้
เคลื่อนย้าย

(3) คำกริยาอาการที่ปรากฏในกรอบการกแบบ

+ [___ สก (จร) (จม)]

ได้แก่คำกริยาอาการซึ่งต้องการการกที่ต้องเกิดร่วม 1 การก
คือ ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพและยอมให้มีจุดเริ่มต้น หรือ จุดหมาย หรือทั้งจุดเริ่มต้นและจุดหมาย
เกิดร่วมหรือไม่เกิดร่วมก็ได้ เช่น ร่วง

ตัวอย่าง

ใบไม้ร่วง

สก

ใบไม้ร่วงจากกิ่ง

สลก   จร

ใบไม้ร่วงสู่สนาม

สลก   จม

ใบไม้ร่วงจากกิ่งสู่สนาม

สลก   จร   จม

คำกริยาอาการชนิดนี้บอกการเปลี่ยนแปลงอย่างใดอย่างหนึ่ง
ของผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพ ในการเปลี่ยนแปลงนี้ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพจะเคลื่อนย้ายจาก
สถานที่หนึ่งไปสู่สถานที่อีกแห่งหนึ่ง การเคลื่อนย้ายดังกล่าวอาจจะเป็นการเคลื่อนย้ายดังต่อไปนี้

1. การเคลื่อนจากที่ต่ำไปที่สูง เช่น เด้ง
2. การเคลื่อนจากที่สูงไปที่ต่ำ เช่น ร่วง
3. การเคลื่อนจากที่สูงไปที่ต่ำ หรือจากที่ต่ำไปที่สูง หรือ
เคลื่อนไปในระดับเดียวกัน เช่น แล่น
4. การเคลื่อนอย่างรวดเร็ว เช่น กระเด็น

อาจกล่าวได้ว่าคำกริยาอาการชนิดนี้บอกการเปลี่ยนแปลงและ
การเคลื่อนย้ายและลักษณะของการเคลื่อนย้ายด้วย และเราสามารถเห็นการเคลื่อนย้ายได้
อย่างชัดเจน

(4) คำกริยาอาการที่ปรากฏในกรอบการกแบบ
+ [สลก (ปม)]   ได้แก่คำกริยาอาการซึ่งต้องการการกที่ต้องเกิดร่วม 1 การก คือ
ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพ และยอมให้มีการกปริมาณเกิดร่วมหรือไม่เกิดร่วมก็ได้ เช่น หนัก

ตัวอย่าง

กระเป๋านัก

สลก

กระเป๋านักประมาณ 10 กิโล

สลก

ปม

คำกริยาอาการชนิดนี้บอกว่าผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพมีสภาพอย่างไร
 อย่างหนึ่ง และอาจบอกปริมาณของสภาพนั้นด้วย คำกริยาอาการชนิดนี้มี 6 คำ คือ กว้าง
ยาว ลึก สูง หนัก หนา เป็นที่น่าสังเกตว่าคำกริยาอาการที่มีความหมายตรงกันข้ามกับคำ
 ทั้ง 6 คำนี้คือ แคบ สั้น ตื้น เตี้ย เบา บาง ไม่อาจปรากฏกับปริมาณได้เลย คือ
 เราจะไม่มีประโยคอย่างนี้

*กระเป๋ابه้าประมาณ 2 กิโล

เมื่อพิจารณารอบการกของคำกริยาอาการทั้ง 13 ชนิดย่อยแล้ว
 จะเห็นว่ากรากที่ 1 ของคำกริยาอาการ คือ ผู้ก่อการกระทำ (กก) ผู้มีประสบการณ์ (мп)
 ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพ (สภ) ทำให้เห็นความแตกต่างของคำกริยาอาการอย่างกว้าง ๆ เช่น
 ความแตกต่างของ คลาน อ้ำว้าง ขรุขระ ซึ่งปรากฏกับผู้ก่อการกระทำ ผู้มีประสบการณ์
 ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพตามลำดับ ความแตกต่างของคำกริยาทั้ง 3 คำอันเนื่องมาจากปรากฏ
 กับกรากที่ 1 ต่างกันนั้น เราอาจจะเห็นได้อย่างชัดเจนดังจะกล่าวต่อไปนี้

คำกริยาอาการคลาน สามารถปรากฏกับอย่างริบร้อน อย่าง
ระมัดระวัง อย่างกระตือรือร้น ได้ ส่วน อ้ำว้าง และ ขรุขระ ไม่สามารถปรากฏอย่างนี้

ตัวอย่าง

ก. น้องคลานอย่างริบร้อน

ข. *ก๊วยอ้ำว้างอย่างริบร้อน

ค. *ถนนคหาวขรุขระอย่างริบร้อน

การที่คำกริยาอาการคลานสามารถปรากฏกับอย่างริบร้อนได้ เนื่องจากคำกริยาอาการคลาน
 ปรากฏกับผู้ก่อการกระทำซึ่งได้แก่การกของคนหรือสัตว์ ผู้ก่อการกระทำที่แสดงโดยคำกริยา

และอย่างรับร่อน บอกลักษณะของการกระทำซึ่งต้องเป็นการกระทำของคนหรือสัตว์เท่านั้น ส่วน อ้างว่างและขรุขระ ไม่ได้ปรากฏกับผู้ก่อการกระทำ ดังนั้นจึงไม่สามารถปรากฏกับอย่างรับร่อน ได้

นอกจากนี้คำกริยาอาการอ้างว่าง สามารถปรากฏข้างหลังรู้สึก (ในแง่ที่คำนามที่อยู่ข้างหน้ารู้สึก เป็นผู้รู้สึก) ในขณะที่คลาน และ ขรุขระ ไม่อาจปรากฏอย่างนี้

ตัวอย่าง

ก. * น้องรู้สึกคลาน

กก

ข. พี่พบรู้สึกอ้างว่าง

มป

ค. * ถนนค้นหาภูมิรู้สึกขรุขระ

สภ

การที่อ้างว่าง สามารถปรากฏกับรู้สึกได้ เนื่องจากอ้างว่าง ปรากฏกับผู้มีประสบการณ์ ซึ่งได้แก่การกของคนที่หรือสัตว์ที่มีความรู้สึกซึ่งแสดงโดยคำกริยา ส่วนคลาน และ ขรุขระ ไม่ได้ปรากฏกับผู้มีประสบการณ์ จึงไม่สามารถปรากฏกับรู้สึก (ในแง่ที่คำนามที่อยู่ข้างหน้ารู้สึก เป็นผู้รู้สึก)

ส่วนคำกริยาอาการ ขรุขระ ซึ่งปรากฏกับผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพนั้น ไม่อาจปรากฏกับอย่างรับร่อน หรือ รู้สึกได้เลย

นอกจากนี้การที่ 2 และที่ 3 ในกรอบการก็ช่วยให้เห็นความแตกต่างของคำกริยาอาการด้วย เช่น ความแตกต่างของขรุขระ และ ร่วง ซึ่งดูเหมือนว่าเป็นคำกริยาอาการชนิดเดียวกันเนื่องจากปรากฏกับผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพเช่นกัน จุดเริ่มต้นและจุดหมาย ซึ่งเป็นการที่ 2 และ 3 ของกรอบการของร่วง ก็ทำให้เห็นความแตกต่าง และสำเนร่วง กับ ขรุขระ ออกเป็นคำกริยาอาการต่างชนิดกัน

นอกจากจุดเริ่มต้นและจุดหมายจะทำให้เห็นความแตกต่างของ คำกริยาอาการบางคำแล้ว ทั้ง 2 การกรณียังทำให้เห็นลักษณะร่วมบางประการของคำกริยาอาการ ที่ปรากฏในกรอบการกที่มีจุดเริ่มต้นและจุดหมาย โดยอาจจะมีการกที่ 1 เหมือนกันหรือต่างกัน ดังจะยกกรอบการกที่มีจุดเริ่มต้นหรือทั้งจุดเริ่มต้นและจุดหมาย มาให้ดูดังต่อไปนี้

1. ลีกร + $\left[\begin{array}{l} \text{กก (จร)} \end{array} \right]$
2. คลาน + $\left[\begin{array}{l} \text{กก (จร) (จม)} \end{array} \right]$
3. หาย + $\left[\begin{array}{l} \text{สภ (จร)} \end{array} \right]$
4. ร่วง + $\left[\begin{array}{l} \text{สภ (จร) (จม)} \end{array} \right]$

จุดเริ่มต้นและจุดหมายทำให้เห็นลักษณะร่วมของคำกริยาอาการ เหล่านี้คือ คำกริยาอาการเหล่านี้จะเป็นคำกริยาที่บอกการเคลื่อนย้าย การเคลื่อนย้ายนี้ อาจจะเป็นการเคลื่อนย้ายดังต่อไปนี้

1. การเคลื่อนย้ายที่ผู้ก่อการกระทำหรือผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพเอง เคลื่อนย้าย และเราสามารถมองเห็นการเคลื่อนย้ายนั้นได้อย่างชัดเจน เช่น คลาน ร่วง
2. การเคลื่อนย้ายที่ผู้ก่อการกระทำหรือผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพเอง เคลื่อนย้าย แต่เราไม่สามารถเห็นการเคลื่อนย้ายนั้นได้อย่างชัดเจน เช่น ลีกร หาย

ดังนั้นคำกริยาอาการที่ปรากฏในกรอบการกที่มีจุดเริ่มต้นและจุดหมาย ซึ่งมีลักษณะร่วมกันคือบอกการเคลื่อนย้ายนั้น จะแตกต่างกันที่การกที่ 1 คือ แตกต่างกันตรงที่ ต้องการการการกผู้ก่อการกระทำ หรือต้องการการการกผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า คำกริยาอาการที่บอกการเคลื่อนย้ายนั้นมี 2 พวกคือ พวกที่บอกการกระทำและการเคลื่อนย้าย และพวกที่บอกการเปลี่ยนแปลงและการเคลื่อนย้าย และแต่ละพวกก็อาจแบ่งออกเป็น 2 พวกย่อย ๆ ได้อีก ดังนี้

ก. คำกริยาอาการที่บอกการกระทำและการเคลื่อนย้าย มี

2 พวกคือ

1. คำกริยาอาการที่บอกการกระทำและการเคลื่อนย้ายของผู้ก่อการกระทำโดยที่ผู้ก่อการกระทำเองเคลื่อนย้าย และเราสามารถมองเห็นการเคลื่อนย้ายนั้นได้อย่างชัดเจน เช่น คลาน

2. คำกริยาอาการที่บอกการกระทำและการเคลื่อนย้ายของผู้ก่อการกระทำโดยที่ผู้ก่อการกระทำเองเคลื่อนย้าย แต่เราไม่สามารถมองเห็นการเคลื่อนย้ายนั้นได้อย่างชัดเจน เช่น ลึก

ข. คำกริยาอาการที่บอกการเปลี่ยนแปลงและการเคลื่อนย้าย

มี 2 พวกคือ

1. คำกริยาอาการที่บอกการเปลี่ยนแปลงและการเคลื่อนย้ายโดยที่ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพเองเคลื่อนย้าย และเราสามารถมองเห็นการเคลื่อนย้ายนั้นได้อย่างชัดเจน เช่น ร่วง

2. คำกริยาอาการที่บอกการเปลี่ยนแปลงและการเคลื่อนย้ายโดยที่ผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพเองเคลื่อนย้าย แต่เราไม่สามารถมองเห็นการเคลื่อนย้ายนั้นได้อย่างชัดเจน เช่น หาย

ด้วยเหตุนี้จุดเริ่มต้นและจุดหมายช่วยให้เห็นรายละเอียดของคำกริยามากขึ้น รายละเอียดดังกล่าวอาจทำให้เห็นความแตกต่างของคำกริยาอาการ หรือความคล้ายกันของคำกริยาอาการดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

นอกจากจุดเริ่มต้นและจุดหมายแล้ว การกอีกการกหนึ่งคือปริมาณ ก็ช่วยให้เห็นความแตกต่างของคำกริยาอาการ เช่น ความแตกต่างของ หนัก กับ ขรุขระ ซึ่งดูเหมือนว่าเป็นคำกริยาอาการชนิดเดียวกันเนื่องจากต้องการการการกผู้ทรงหรือเปลี่ยนสภาพเช่นกัน แต่คำกริยาอาการ 2 คำนี้ต่างกันตรงที่ หนัก ยอมให้ปริมาณเกิดร่วมหรือไม่เกิดร่วมก็ได้

ดังนั้น ทุก ๆ การก่อกองการก่มีความสำคัญในการช่วยให้เห็น
 ลักษณะของคำกริยาอาการที่ปรากฏในกรอบการก่แต่ละแบบ คำกริยาอาการที่ปรากฏในกรอบการก่
 ต่างแบบกันอาจจะมีลักษณะบางประการคล้ายกันบ้าง แต่ก็ต้องมีลักษณะที่ต่างกันด้วย การใช้กรอบ
 การก่เป็นเกณฑ์ในการจำแนกคำกริยาอาการจึงทำให้เราสามารถจำแนกคำกริยาอาการออกเป็นชนิด
 ย่อยที่แสดงลักษณะของคำกริยาอาการได้อย่างชัดเจน ถ้าเราศึกษาและจำแนกคำกริยาอาการตาม
 แนวอื่นอาจจะไม่เห็นลักษณะดังกล่าวนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย